

ΕΚΘΕΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΤΑΞΗ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
(2/ 12/ 2018)

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ

Έχοντας εθιστεί στις κοινοτοπίες της μικρής οθόνης, που χαρακτηρίζει «Βιβλική καταστροφή» την πρώτη φθινοπωρινή πλημμύρα και «Δαντική κόλαση» την πρώτη καλοκαιρινή πυρκαγιά, κινδυνεύουμε να βρεθούμε στη θέση του ψεύτη βοσκού που δεν συνειδητοποιεί τον **πραγματικό** κίνδυνο παρά μόνο όταν είναι αργά για να αντιδράσει. Αλλά αυτή τη φορά δεν πρόκειται για σενάριο ταινίας καταστροφής ούτε για εμμονές ακραίων οικολογικών οργανώσεων. Οι πιο έγκυροι επιστημονικοί φορείς σε **παγκόσμιο** επίπεδο αλλά και στον ελληνικό χώρο βεβαιώνουν ότι τα πράγματα, σε ό, τι αφορά τις αλλαγές του κλίματος εξαιτίας του φαινομένου του θερμοκηπίου, δεν είναι τόσο άσχημα όσο φανταζόμαστε – είναι πολύ χειρότερα!

Σύμφωνα με την εμπεριστατωμένη μελέτη που παρέδωσε στην πολιτεία το Εθνικό Αστεροσκοπείο, η αυξανόμενη εκπομπή επιβλαβών αερίων στην ατμόσφαιρα προοιωνίζεται άνοδο της μέσης θερμοκρασίας κατά έναν ως δυο βαθμούς Κελσίου μέσα στις επόμενες τρεις δεκαετίες. Αυτό σημαίνει ότι, όταν τα παιδιά που γεννιούνται σήμερα θα είναι τριάντα ετών, ο καλοκαιρινός ήλιος θα είναι κυριολεκτικά φονικός, οι πλημμύρες θα **διαδέχονται** τους καύσωνες, τα δάση θα έχουν συρρικνωθεί, οι αγροτικές καλλιέργειες θα πλήττονται από λειψυδρία και ξηρασία, ενώ πολλά από τα σημερινά είδη της χλωρίδας και της πανίδας θα έχουν προ πολλού **εξαφανιστεί**.

Οι ανησυχητικές αυτές προβλέψεις συμπίπτουν με τις εκτιμήσεις των σοβαρότερων διεθνών οργανισμών. Επιμένοντας σε έναν τρόπο ανάπτυξης που προιονίζει το κλαδί της ίδιας της υπάρξεως της, η ανθρωπότητα συμπεριφέρεται σαν τον καπνιστή ο οποίος, ενώ γνωρίζει άριστα το βαρύτατο τίμημα που θα κληθεί να πληρώσει, **πιθανότατα**, για το πάθος του, συνεχίζει να θυσιάζει το μέλλον στον βωμό μιας ευχάριστης συνήθειας. Βεβαίως, στην περίπτωση του μεμονωμένου καπνιστή, το τίμημα πληρώνεται κυρίως από τον ίδιο. Αλλά στην περίπτωση του πλανήτη μας, που έχει μετατραπεί σε «παθητικό καπνιστή» βαρύτατης μορφής, τις **επιπτώσεις** θα τις πληρώσουν κατά κύριο λόγο αυτοί που δεν έχουν γεννηθεί ακόμη.

Ας ελπίσουμε ότι η διεθνής κοινότητα, τερματίζοντας την αρειμάνια ελαφρότητά της, θα αφυπνιστεί, ώστε να αρχίσει η απενεργοποίηση αυτής της ολέθριας ωρολογιακής βόμβας προτού είναι πολύ αργά για όλους.

Από τον Τύπο

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ:

αρειμάνιος= άγριος, πολεμοχαρής

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να συντάξετε την **περίληψη** του κειμένου σε 70 – 90 λέξεις με σκοπό να ενημερώσετε τους συμμαθητές σας σε ημερίδα του σχολείου σας.

(Μονάδες 25)

B1. Αναπτύξτε το νόημα της φράσης «**κινδυνεύουμε να βρεθούμε στη θέση του ψεύτη βοσκού που δεν συνειδητοποιεί τον πραγματικό κίνδυνο παρά μόνο όταν είναι αργά για να αντιδράσει**» σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.

(Μονάδες 10)

B2. «**Βεβαίως, στην περίπτωση του μεμονωμένου καπνιστή, το τμήμα πληρώνεται κυρίως από τον ίδιο**» : να βρείτε το είδος της σύνταξης, να πείτε τι δηλώνει ο συγγραφέας με τη χρήση της και να την μετατρέψετε στο άλλο είδος.

(Μονάδες 4)

B3. Να βρείτε τον τρόπο ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου: «**Οι ανησυχητικές ...γεννηθεί ακόμη.**». Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 5)

B4. Να βρείτε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς της δεύτερης παραγράφου : «**Σύμφωνα με την ... εξαφανιστεί.**».

(Μονάδες 5)

B5. Να βρείτε την ετυμολογία της παρακάτω λέξης: **οικολογικών** και να σχηματίσετε τέσσερις νέες λέξεις (απλές ή σύνθετες) με το πρώτο συνθετικό της,

(Μονάδες 5)

Β6. Να γράψετε ένα συνώνυμο για κάθε υπογραμμισμένη λέξη του κειμένου: πραγματικό, παγκόσμιο, διαδέχονται, εξαφανιστεί, πιθανότατα, επιπτώσεις.

(Μονάδες 6)

Γ. Σε άρθρο (500-600 λέξεων) που θα δημοσιευτεί σε γνωστό περιοδικό με οικολογικά θέματα να ενημερώσετε τεκμηριωμένα το αναγνωστικό κοινό για τους κινδύνους που απειλούν την υγεία και τη ζωή του ανθρώπου και να προτείνετε τρόπους ενίσχυσης της οικολογικής συνείδησης.

(Μονάδες 40)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ

ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ